

2015/2277(INI)

18.3.2016

ARVAMUS

Esitaja: põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Saaja: arengukomisjon

toiduainetega varustatuse ja piisava toitumise kindlustamist käsitleva uue
ühenduse kohta
(2015/2277(INI))

Arvamuse koostaja: Molly Scott Cato

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon palub vastutaval arengukomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

Üldine lähenemisviis

1. märgib, et G8 valitsused on võtnud 2009. aastal L'Aquila's tehtud ühisavalduses toiduga kindlustatuse kohta endale kohustuse toetada riiklikke strateegiaid, et suurendada toiduainete tootmist ning seeläbi ka toidu kättesaadavust, pöörates erilist tähelepanu väikepõllumajandustootjatele ja naissoost põllumajandustootjatele ning parandades nende juurdepääsu maale ja finantsteenustele, k.a väikerahastamine ja turud;
2. märgib, et ELi toiduga kindlustatuse poliitilises raamistikus¹ toonitatakse, et EL ja liikmesriigid peavad keskenduma väikesemahulisele toiduainete tootmisele, suurendamaks toidu kättesaadavust vähem arenenud riikides, mis avaldaks mitmesugust mõju, näiteks suurendaks tootjate sissetulekut ja vastupanuvõimet, teeks toidu elanikkonnale kättesaadavamaks, tõhustaks keskkonna kvaliteeti ning ergutaks VKEsid ja maaelu arengut töötlemise kaudu;
3. tunnistab, et toiduga kindlustatuse osas on arengumaades rõhuasetus nihkunud põllumajandustoodete tootmise suurendamiselt pigem selle tagamisele, et riigid suudaksid ennast ära toita ja parandada sõltumatust toiduainetega varustamisel, mida mõistetakse rahva õigusena otsustada ise oma põllumajandus- ja toiduainete poliitika ja tootmise üle;
4. nõuab seepärast vahendeid, et asendada liigne sõltuvus imporditud toidust vastupidava kohaliku toiduainete tootmisega, seades esmatähtsaks kohalikud põllukultuurid, mis vastavad toitumisega seotud vajadustele; märgib, et see on üha tähtsam, sest kliima ja turud on järjest muutlikumad;
5. on arvamusel, et niisugune sõltumatus, mille keskmes on kohalik toiduainete tootmine ja lühemad piirkondlikud toiduahelad, aitaks kaasa nälja vähendamisele ning kohalike elanikkondade võrdse juurdepääsu tagamisele toidule, mis tagab paremad elutingimused ja pikaajalise toiduga kindlustatuse; toonitab, et arvestades asjaolu, et ebaõiglased kaubanduslepingud võivad kahjustada kõnealuste riikide suutlikkust ennast ära toita ning võivad nende põllumajandustootjad mõnelt turult välja jätta, tuleks eksporti kaaluda ainult siis, kui põhilised toiduga kindlustatuse eesmärgid on täidetud;
6. väljendab toetust „keskpikkadele ja pikaajalistele säästvat põllumajandust, toiduga kindlustatust, toitumist ja maaelu arengut käsitlevatele programmidele, mille eesmärk on kõrvaldada nälja ja vaesuse algpõhjused, viies muuhulgas järk-järgult ellu õigust piisavale toidule“, samuti juurdepääsule puhtale veele, mille puhul on põllumajanduslikku arendustegevusse (põllumajandustootmine, töötlemine ja turustamine) kaasatud kogukonnad, eelkõige „suurendades suutlikkust, keskendudes poliitika, asutuste ja inimestega tegelevatele integreeritud tegevustele erilise rõhuasetusega

¹ ELi poliitiline raamistik, millega toetatakse arenguriike toiduga kindlustatuse probleemide lahendamisel (COM (2010)0127).

väikepõllumajandustootjatele ja naissoost põllumajandustootjatele¹, võimestades neid ja edendades nende õigust inimväärsele tööle;

7. sedastab, et stabiilsus on suurem ja väljaränne väiksem seal, kus on tagatud toiduga kindlustatus, mis põhineb heas seisundis elusal mullastikul ja tootlikel, kliimamuutustele vastupidavatel põllumajanduslikel ökosüsteemidel;

Väikepõllumajandustootmine

8. märgib, et väikepõllumajandustootmisel on alati olnud keskne osa majandusliku ja sotsiaalse arengu algatamisel toiduga kindlustatuse tagamise abil tervetele kogukondadele, mis vähendab vajadust kulutada välisvaluuta reserve toiduimpordile, aga pakub ka töökohti;
9. toonitab, et väikesemahulised põllumajandustootjad, kes toodavad ligi 70 % Aafrikas tarbitavast toidust, etendavad väga tähtsat rolli kohaliku elatise tagamisel ning on kaasava põllumajandusliku arengu jaoks hädavajalikud;
10. toonitab seepärast, et toiduainetega varustatuse ja piisava toitumise kindlustamist käsitlev uus ühendus Aafrikas (NAFSN) peab esmalt tooma kasu väikesemahulistele põllumajandustootjatele ja väikestele pereettevõtetele, et nad saaksid tagada endale koha toiduainete tarneahelas ja oma sealset rolli tugevdada;
11. märgib, et välismaised erainvesteeringud ja kaubanduse liberaliseerimise poliitika võib avaldada olulist mõju areneva majandusega riikide põllumajandussektoritele;

Maa hõivamine, maale juurdepääs ja maaomandi koondumine

12. võtab teadmiseks maaomandit käsitleva õiguse ülemäärase dereguleerimise ohu; toonitab sellega seoses, et väikesemahuliste põllumajandustootjate elatis, juurdepääs põllumaale ja tavapärase põllumajandusmeetodite kasutamine satub nii tõsisesse ohu;
13. taunib maaomandi suuremahulist koondumist, sh välisinvestorite poolset maa hõivamist, mis puudutab valusalt väikesemahulisi põllumajandustootjaid ning millel on tõsised tagajärjed põllumajandustootmisele, sest see tõstab toiduainete hinda ning suurendab kohalikku, piirkondlikku ja riiklikku toiduga kindlustamatust ja vaesust;

Põllumajandusmudeli üleminek

14. nendib veele juurdepääsu osa põllumajandusvajadustes ja liigse sõltuvuse ohu kallist veest niisutusel ning märgib sellega seoses vajadust vähendada raiskavaid niisutustavasid ja toonitab vett kokkuhoidvate agrotehniliste võtete rolli evapotranspiratsiooni ennetamisel, vee säilitamisel heas seisundis elusas mullastikus ja joogiveeallikate saastumise vältimisel;
15. võtab teadmiseks troopilise ja poolkuivade alade põllumajanduse erivajadused, eelkõige seoses põllukultuuride kaitsega päikese eest ja mullakaitsega, ja on arvamusel, et intensiivsed monokultuurid ei ole enam ajakohased ning et NASFNI doonorriikides kaotatakse neid järk-järgult üha sagedamini;

¹ Toiduga kindlustatuse teemalise ülemaailmse tippkohtumise lõppdeklaratsioon, FAO, 2009.

16. võtab teadmiseks vajaduse minna üle jätkusuutlikule, mitmekesisele põllumajandusele, mis sõltuks vähem sisenditest ja millega ei kaasneks maa degradeerumine, ning mis suudaks paremini vastu panna kliimamuutuste negatiivsetele tagajärgedele;
17. toonitab, et NAFSN peab juhtima piirkonnale kohandatud põllumajandusstruktuuri loomist esmases ja töötlemisetappides;
18. hoiatab NAFSNi poolt rahastatud algatuste liigse sõltuvuse eest põllumajandustoodete tootmisest, mis ei ole toiduained, eriti biokütuste lähteainete puhul, kui selliste toodete tootmine võib kahjustada toiduga kindlustatust ja osalevate riikide sõltumatust toiduainetega varustamisel;
19. nõuab, et strateegiate ja tegevuskavade väljatöötamisel võetaks arvesse kohalikke teadmisi ja kohalikke sorte ning kohaldataks seemnete ja paljundamismaterjali tootmise suhtes looduslikke meetodeid, konsulteerides kohalike kogukondadega;

Agroökoloogia ja agrometsandus

20. võtab teadmiseks ressursitõhusate ja pikaajaliste agroökoloogiliste lähenemisviiside märkimisväärse potentsiaali, mille aluseks on suur liikide mitmekesisus, kasulike liikide olemasolu, riskide hajutamine ja jäätmete ringlussevõtt;
21. märgib, et sellised agrotehnilised võtted, mis soodustavad looduslikke protsesse, nagu pealispinnase teke, vee ja kahjurite reguleerimine ning suletud ahelas toitainete ringlus, võivad tagada põllumajandustootjate ja administratsiooni jaoks väikeste kulude eest pikaajalise tootlikkuse ja viljakuse;
22. märgib, et jätkusuutlik mullaharimine võib toota maailmas toitu kuni 58 % rohkem¹;
23. on agroökoloogiliste lähenemisviiside poolt eelkõige siis, kui need keskenduvad pinnasele, k.a permakultuur, agrometsandus, külvikord ja segakülv, eriti kasutades liblikõielisi taimi, allakülvi, kompostimist ja multšimist, et suurendada ökosüsteemi funktsioonide täitmist ning seeläbi pikaajalist tootlikkust ja viljakust looduslike protsesside abil;
24. võtab teadmiseks sünergia pinnase- ja metsanduspõhiste lähenemisviiside ning põllumajanduslike ökosüsteemide kohandamise vahel kliimamuutustega; võtab teadmiseks eriti suure nõudluse küttepuude järele; võtab eelkõige teadmiseks lämmastikku siduvate puude mitmesuguse kasutuse;
25. märgib, et arengumaades, näiteks NAFSNis osalevates maades võivad põllumajanduskemikaalid olla nii ülemääraselt kasutatud kui ka ebasobivalt kasutatud;
26. märgib, et seda suundumust süvendab kirjaoskamatus ja nõuetekohase koolituse puudumine, ja et selle tagajärjel võib esineda olulisel määral pestitsiidijääke värsketes puu- ja juurviljades, nagu ka mürgistusi ja muid mõjusid inimeste tervisele põllumajandustootjate ja nende perede puhul;

Juurdepääs toitainerikkale toidule ja veele

¹ FAO, Global Soil Partnership.

27. toonitab, et kvaliteetne ja tasakaalustatud toitumine on äärmiselt oluline, ja kinnitab, et tootumisalased küsimused peaksid olema toidusüsteemide (uuesti) ülesehitamise keskmes;
28. tuletab meelde, et tootumist ei saa määratleda ainuüksi tarbitava energia põhjal;
29. toonitab, et Aafrikas kannatavad miljonid inimesed ja eriti lapsed nälja ja alatoitluse all, mis on sel mandril peamiste suremuse põhjuste seas, ja et lisaks maa hõivamisele ja kliimamuutustele on nälg üks peamisi põhjusi, mis sunnib inimesi kodust põgenema;
30. sedastab, et juurdepääs puhtale joogiveele on elulise tähtsusega, ja et põllumajandus võib seda mõjutada;
31. nõuab kohalikul tasandil sobilikku põllumajandus- ja toidupoliitikat, mis vastaks kogu ühiskonna vajadustele, et kaotada nälg ja alatoitus;
32. rõhutab vajadust strateegiate järele, mis aitavad minimeerida toidujäätmeid terves toiduahelas;

Kriitilised tähelepanekud

33. väljendab heameelt NAFSNI võetud kohustuste üle toiduga kindlustatuse valdkonnas, kuid on mures kasutatavate meetodite pärast, mis põhinevad põllumajandusarengu aegunud mudelitel ja võimu ebaühtlasel jaotusel;
34. tunneb muret asjaolu pärast, et NAFSN ei pruugi tuua kasu väikestele põllumajanduslikele pereettevõtetele, nagu algselt plaaniti, vaid seab nad sõltuvusse kulukatest välistest sisenditest;
35. märgib osalevate riikide seemnesektori dereguleerimisega seotud ohte, sest väikepõllumajandustootjad võivad sattuda ülemäärasesse sõltuvusse välisettevõtete toodetud seemnetest ja taimekaitsevahenditest;
36. juhib tähelepanu asjaolule, et otsuste tegemisse koostööraamistikus ei ole kaasatud kõik huvirühmad, vaid pigem on välja jäetud muu hulgas maakogukonnad, põllumajandustöötajad, väikepõllumajandusettevõtjad, kalurid ja põliselanikud, ja nende õigust osalemisele on eiratud;
37. on endiselt seisukohal, et Aafrika riike tuleks selles ühenduses kohelda partneritena, mitte näha neis vaid teenuste osutajaid, kes vähendavad erainvestorite jaoks riske ja ebakindlust;
38. võtab teadmiseks G20 2011. aasta aruande, milles toonitatakse, et maksudest ajendatud investeerimine võib osutada ajutiseks; tuletab meelde, et paljudest investorite motivatsiooni uuringutest on ilmnenud konkreetsete maksusoodustuste neutraalne või negatiivne mõju investeerimisotsustele¹;
39. märgib, et maksusoodustused, sh ettevõtete tulumaksust vabastamine erimajanduspiirkondades jätavad Aafrika riigid ilma maksutuludest, mis oleksid võinud

¹ Mwachinga, E. (Maailmapanga Grupi globaalne maksude lihtsustamise rühm), „Ida-Aafrika Ühenduses läbiviidud investorite motivatsiooni uuringu tulemused“, Lusakas 12. veebruaril 2013 tehtud ettekanne.

olla põllumajandusse ja eriti toiduga kindlustatuse ja toitumisalastesse programmidesse tehtavate hädavajalike avaliku sektori investeeringute allikaks¹;

40. peab kahetsusväärseks, et NAFSNI kümne koostööraamistiku ainus ühisnäitaja on Maailmapanga indeks „Doing Business“;

Nõudmised – osalevad riigid

41. palub osalevatel riikidel:

- rakendada FAO 2004. aasta vabatahtlikud suunised, mis käsitlevad järk-järgulist õiguse piisavale toidule elluviimist riikliku toiduga kindlustatuse kontekstis ja FAO 2014. aasta põhimõtted vastutustundliku investeerimise kohta põllumajandusse ja toidusüsteemidesse ning tagada vastavus ÜRO kaubandust ja inimõigusi käsitlevatele juhtpõhimõtetele;
- tagada, et NAFSNI tegevuse hindamine hõlmab enam kui vaid investeerimiskvaliteeti ning et arvesse võetakse ka arengule avaldatava mõju kvaliteeti, mis hõlmab muu hulgas naiste õiguste ja huvirühmade poolt omaks võtmisega, tasakaalustatud ja tervisliku toitumise ning toiduga kindlustatuse vastupidavusega seotud eesmärgid;
- võtta riigi eduaruannete osana ette iga-aastaseid riigi koostööraamistiku rakendamise hindamisi, et kontrollida, kas kohustused on täidetud, ja need tulemused avaldada;
- tagada inimõigustepõhine lähenemine maa valdusõiguse andmisele, võttes vastu FAO 2012. aasta vabatahtlikud suunised maaomandi, kalavarude ja metsade vastutustundliku majandamise kohta ja neid täielikult rakendades riikliku toiduga kindlustatuse raames;
- tagada osaluslik ja kaasav korraldus, milles seatakse esmatähtsaks maa õiguspäraste omanike, eelkõige väikepõllumajandustootjate ja väikeste põllumajanduslike peretegevõtjate õigused, vajadused ja huvid; tagada eelkõige vabatahtliku, eelneva ja informeeritud nõusoleku saamine kõigilt kogukondadelt, kes elavad maal, mille omand ja/või kontroll antakse üle;
- vaadata läbi avalik poliitika ja projektid, et kaotada stiimulid maa hõivamiseks ja maa mittetootlikuks omamiseks;
- rakendada siduvaid riiklikke meetmeid võitluseks maa hõivamise, maatehingutega seotud korruptsiooni ja spekulatiivsete investeeringute eesmärgil maa kasutamise vastu;
- jälgida maa omandiõigust ja sertifitseerimiskavasid, et tagada nende läbipaistvus, mitte suunatus maaomandi koondamisele või kogukondadelt selliste ressursside äravõtmisele, millest nad sõltuvad;
- tagada, et rahalist toetust ei kasutata niisuguste algatuste toetamiseks, mis võimaldavad ettevõtetel kohalikke kogukondi ümber asustada;
- kasutada kaasavaid protsesse, et luua lepingulise põllumajandustegevuse kavade mudelid, mis on kohandatud kohalike kogukondade vajadustele;

¹ Rahvusvahelise Valuutafondi, OECD ja Maailmapanga 2011. aasta aruanne G20 töörihmale „Tõhusamate maksusüsteemide väljatöötamise toetamine“.

- luua, edendada ja toetada selliseid tootjaorganisatsioone nagu ühistud, mis tugevdavad väikepõllumajandustootjate läbirääkimispositsioone, loovad vajalikke tingimusi tagamaks, et väikepõllumajandustootjad saavad turul paremat tasu ning võimaldavad väikepõllumajandustootjatel vahetada teadmisi ja parimaid tavasid;
- luua koostöö kohalike põllumajandustootjate, kohalike kogukondade, kohalike asutuste ja kodanikuühiskonnaorganisatsioonide vahel, et tegeleda toiduga kindlustamatuse küsimusega ning parandada elatist, konsulteerida kohalike huvirühmadega, ning tagada, et kohalikud osalised on täielikult kaasatud programmi rakendamisse;
- kiirendada paljude osalistega platvormide loomist (väikepõllumajandustootjate organisatsioonid, asjaomased kogukonnad, organiseerunud kodanikuühiskonna esindajad);
- tagada, et väikepõllumajandustootjatel, eriti naistel, oleksid selgelt määratletud õigused maale ja veele juurdepääsuks, ja et nad saaksid arengust täielikult kasu; konsulteerida NAFSNI rahastatud investeeringute kaalumisel nõuetekohaselt karjakasvatajatega, et vältida maakonflikte ning optimeerida ühismandis oleva maa kasutamist; rajada kogu tegevus kohalike väikepõllumajandustootjate huvidele ja potentsiaalile;
- tagada avaliku sektori investeeringute piisav tase, et kindlustada kestvad, jätkusuutlikud ja kaasavad lahendused;
- anda põllumajandustootjatele võimalus vältida sõltuvust sisenditest ja toetada põllumajandustootjate seemnesüsteeme, et säilitada ja parandada põllumajanduslikku bioloogilist mitmekesisust kohalike avalike seemnepankade säilitamise, vahetustehingute ja kohalike seemnesortide kaudu, tagades eelkõige paindlikkuse seemnekataloogides, et mitte välistada põllumajandustootjate poolt kasutatavaid seemnesorte, ja tagada tavapärase põllumajandustoodangu jätkumine;
- säilitada ja edendada väikepõllumajandustootjate, tõrjutud rühmade ja maakogukondade juurdepääsu seemnetele ja põllumajanduslikele sisenditele ning nende vahetamist; austada rahvusvahelisi kokkuleppeid, mis käsitlevad elu ja bioloogiliste protsesside patentimise välistamist, eriti juhul, kui tegemist on kohalike tüvede ja liikidega;
- vältida toiduainete tootmissüsteemide ülemäärast sõltuvust fossiilkütustest, et piirata hindade kõikumist ning leevendada kliimamuutuste mõju;
- töötada välja lühikesed toiduainete tarneahelad kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning eraldada selleks ladustamis- ja kommunikatsioonitaristuid, sest lühikesed tarneahelad on vaesuse ja maapiirkondade vaesuse vastu võitlemisel kõige tõhusamad;
- töötada välja poliitika, mis toetab jätkusuutlikku põllumajandust, edendades mitmekesisemaid põlluharimissüsteeme, mida hallatakse kooskõlas agroökoloogia põhimõtetega, k.a agrometsandus ja integreeritud kahjuritõrje;
- võimaldada Aafrika põllumeestele juurdepääs Aafrikale omaste agronoomiliste probleemide taskukohastele vähese sisendiga tehnoloogilistele lahendustele;
- tagada soovitud NAFSNI eesmärkide suurem ulatuvus ja rakendamine, investeerides haridusse, koolitusse ja põllumajanduslikesse nõustamisteenustesse, mille puhul

kogukonnale suunatud kaasav lähenemisviis hõlmaks toitumist, maaomandit, õigusi, agrometsandust ja vähese sisendiga jätkusuutlikku põllumajandust, k.a kestlikud traditsioonilised võtted;

- ergutada kasvatama võimalikult mitmekesiseid toitainerikkaid kohalikke ja võimaluse korral hooajalisi toidukultuure, eelistatavalt kohalikele oludele kohandanud või põliseid sorte ja liike, k.a puu- ja juurviljad ning pähklid, et parandada toitumist pideva juurdepääsu abil mitmekesisele, tervislikule ja taskukohasele toidule, mis oleks piisav mitte ainult kalorete koguse poolest, vaid ka kvaliteedi, kvantiteedi ja mitmekesisuse seisukohast ning vastaks kultuurilistele väärtustele;
- tagada, et strateegiate aluseks ei oleks ainult suurem toidutootmine, eelkõige suure kalorisaldusega kultuuride suuremahuline tootmine, mille ülekaal võib põhjustada teatavate toitainete vaegust;
- hoida ära meetmeid, mis takistaksid juurdepääsu piisavale toitumisele ja toidule, eelkõige meetmeid, mis ei laseks elanikkonnal nende elumust tagavatele ressurssidele ja sisenditele ligi pääseda ja neid kasutada;
- tagada, et toitumine on integreeritud põhiliste avalike teenustega (k.a tervishoid, vesi ja kanalisatsioon);
- kohustuda rakendama täielikult rinnapiimaasendajate turustamise rahvusvahelist koodeksit ning maailma terviseassamblee poolt vastu võetud resolutsioone imikute ja väikelaste toitumise kohta;
- kujundada poliitikat, mis võimestaks maapiirkondade naisi ja võimaldaks neil emantsipeeruda, võttes konkreetselt arvesse nende aja ja liikuvuse alaseid piiranguid;
- tagada naistele võrdsed õigused ning rollid ühiskonnas ja otsuste tegemisel, eriti seoses juurdepääsuga maale, rahastamisele ja ressurssidele;
- tagada, et naised saavad kasu põllumajanduse muutumisest, võideldes diskrimineerivate tavade ja kaotades diskrimineerivad sätted, mis takistavad juurdepääsu ressurssidele;
- lisada riigi koostööraamistikesse konkreetsed eesmärgid naiste võimestamiseks koos nende täitmise ajakavaga; võtta ette projektide sooteadlik eelarvestamine ning jätkuv hindamine sooliselt liigitatud andmete alusel;
- lisada sooline perspektiiv maaelu arengu poliitika ametlikku statistikasse ja näitajatesse, et teha kindlaks parimad tavad ja strateegiaid paremini suunitleda;
- kehtestada süsteemid, et tagada kõigi algatuste läbipaistvus ja aruandekohustus;
- tagada, et kõigi projektide hindamise, sh mõju hindamise, viivad läbi sõltumatud üksused, kasutades arvukaid näitajaid, et mõõta mõju toiduga kindlustatusele, toitumisele ja vaesusele ning hinnata seeläbi terviklikult iga riigi edusamme NAFSNI raames;
- tagada, et rahandus-, maksu- või haldusreformidega ei vabastataks investoreid kohustusest panustada õiglasel määral osalevate liikmesriikide maksubaasi ega antaks investoritele väikepõllumajandustootjate suhtes ebaõiglasid eeliseid;

- tagada, et valitsustele jääks õigus kaitsta oma põllumajanduslikke ja toiduturgusid asjakohaste tariifide ja maksukorraga, mis on eriti vajalikud finantsspekulatsioonide ja maksustamise vältimise vastu võitlemiseks;
- rakendada FAO 2012. aasta vabatahtlikke suuniseid maaomandi, kalavarude ja metsade vastutustundliku majandamise kohta osalusliku ja kaasava korralduse abil, milles seataks esmatähtsaks maa õiguspäraste omanike õigused ja vajadused;
- vaadata läbi avalik poliitika ja projektid, et kaotada kõik stiimulid maa hõivamiseks;
- võtta vastu poliitika, mis edendab vastutustundlikku kaubandust ning kohustuda kaotama tariifsed tõkked, mis pidurdavad piirkondlikku kaubandust;

Nõudmised – EL ja liikmesriigid

42. palub ELil ja liikmesriikidel maailma suurima arenguabi andjana teha järgmist:

- seada NASFNile eelmainitu täitmise jätkuva toetuse ja tiheda koostöö eeltingimuseks;
- panna ettevõtted vastutama inimõiguste, maaõiguste ning sotsiaalsete standardite, keskkonna- ja töönormide eest ning eelkõige tagada, et liikmesriigid täidavad riikidel lasuvaid territooriumiväliseid kohustusi, tagades, et nende poliitikaga ei rikuta inimõigusi teistes riikides ja et riigivälised osalised ei takistada selliste õiguste kasutamist;
- tagada, et ELis asuvad investorid austavad kohalike kogukondade õigusi ja väikeste põllumajandusettevõtete vajadusi ning ergutavad ühenduse teisi partnereid neid austama, järgides koostööraamistikes inimõigustepõhist lähenemisviisi, k.a keskkonna, sotsiaalsete, maa-, töö- ja inimõiguste kaitse ning investeerimiskavade läbipaistvuse kõrgeimate standardite säilitamine;
- tagada, et ELis asuvad investorid rakendavad töölepingute koostamisel sotsiaalse vastutuse poliitikat ega kasuta kohalikest kogukondadest pärit töötajate puhul ära oma majanduslikke eeliseid;
- ergutada osalevaid riike rakendama demokraatlike vahendite abil nende põllumajandus- ja toidupoliitikat, prioriteete ja strateegiaid, mis on esitatud jätkusuutlikus põllumajandusmudelil;
- nendib, et osalevad riigid peavad kindlasti saavutama toiduga kindlustatuse ning kaitsma oma õigust olla võimalikult sõltumatud;
- toetada ja edendada kohalikke Aafrika ettevõtteid ja huvirühmi esmaste osalistena ja NAFSNI algatustest kasu saajatena;
- rakendada hiljutist WTO otsust kaotada põllumajanduse eksporditoetused, mis moonutavad kohalikke turge ja hävitavad elatist arengumaades;
- kaotada tariifsed tõkked, mis takistavad Aafrika riikidel lisada toormeale väärtust kohalikul tasandil;
- tagada tõhusad ELi programmid, milles pannakse rõhku kohalikul ja piirkondlikul tasandil

ellu viidavatele arvukamatele väikesemahulistele projektidele;

- võtta seisukoht, et elujõulised ja terved maakogukonnad ja -majandused ning viljakad, tootlikud ja vastupidavad põlluharimissüsteemid võivad aidata kaasa sellele, et inimesed jätkavad maal elamist, ja aitavad seeläbi massirännet ajendamata suurendada ülemaailmset stabiilsust;

43. palub osalevatel valitsustel ja investoritel teha järgmist: astuda dialoogi kodanikuühiskonnaga, kohalike kogukondadega ja muude NAFS*Ni* institutsioonidega; tagada, et sõlmitud lepingud on avalikus ruumis läbipaistval viisil kättesaadavad; ning tagada, et NAFS*Ni* otsuseid tegevates organites on esindatud asjakohased kodanikuühiskonna organisatsioonid.

**NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD
LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	15.3.2016
Lõpphääletuse tulemus	+: 35 -: 3 0: 5
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Paul Brannen, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Luke Ming Flanagan, Beata Gosiewska, Martin Häusling, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Elisabeth Köstinger, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebegea, Bronis Ropé, Jordi Sebastià, Jasenko Selimovic, Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Pilar Ayuso, Franc Bogovič, Rosa D'Amato, Jørn Dohrmann, Peter Eriksson, Julie Girling, Ivan Jakovčić, Karin Kadenbach, Sofia Ribeiro, Tibor Szanyi